

Література

1. Про транспорт: Закон України від 10 листопада 1994 р. № 232/94-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/232/94-%D0%B2%D1%80>
2. Бордунов В. Д. Міжнародне повітряне право: навч. посіб. / В. Д. Бордунов. – М.: НОУ ВКІШ «Авіабізнес»; вид-во «Наукова книга». 2006. – 464 с.
3. Повітряний кодекс України від 19 травня 2011 р. № 3393-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3393-17>
4. Про затвердження переліку небезпечних предметів і речовин, заборонених до перевезення повітряним транспортом: постанова Кабінету Міністрів України від 12 травня 2007 р. № 723 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/723-2007-%D0%BF>
5. Про перевезення небезпечних вантажів: Закон України від 6 квітня 2000 р. № 1644-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1644-14>

УДК 351.814(447)(043.2)

Мазуренко А. Д., студент,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: **Макеєва О. М.**, к.ю.н.

ДЕРЖАВНА АВІАЦІЙНА СЛУЖБА УКРАЇНИ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ

Державна авіаційна служба України є центральним органом виконавчої влади, який забезпечує реалізацію державної політики в сфері цивільної авіації. З дня проголошення незалежності України органу державної виконавчої влади з цивільної авіації неодноразово змінювали назву та завдання, а також змінювалось його підпорядкування та керівництво.

Загалом з 1992 по 2010 рік статус провідного органу державного управління в сфері цивільної авіації змінювався 13 разів (від самостійного органу виконавчої влади до урядового органу у складі Мінтрансу України), що негативно відображалось на розвитку галузі та іміджі країни загалом. 25 березня 1992 року з метою забезпечення ефективного управління цивільною авіацією та задоволення потреб народного господарства й населення в авіаційних перевезеннях Кабінет Міністрів України створює Державну адміністрацію авіаційного транспорту України як орган державної виконавчої влади, що здійснює керівництво

авіаційним транспортом, реалізує державну політику в галузі.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 27 липня 1992 р. № 429 «Про створення Комітету по використанню повітряного простору України» був створений Комітет по використанню повітряного простору України як орган державної виконавчої влади у сфері використання повітряного простору та обслуговування повітряного руху, що входив до системи Міністерства транспорту України. 17 лютого 1993 року виходить Постанова Кабінету Міністрів України № 106, відповідно до якої Державну адміністрацію авіаційного транспорту України ліквідовують, а її функції і повноваження передають Департаменту авіаційного транспорту Міністерства транспорту України. 8 червня 1998 року була створена Державна авіаційна адміністрація України, яка стала правонаступником прав і обов'язків ліквідованих Державного департаменту авіаційного транспорту та Комітету по використанню повітряного простору України. 29 березня 2000 року утворено у складі Міністерства транспорту України на базі Державної авіаційної адміністрації, що ліквідується, Державний департамент авіаційного транспорту як урядовий орган державного управління. Державний департамент авіаційного транспорту став правонаступником Державної авіаційної адміністрації. 15 липня 2004 року утворюється Державна служба України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації, а 22 вересня 2004 року ліквідовується Державний департамент авіаційного транспорту.

На думку А. В. Філіппова, в 2004 році в системі органів виконавчої влади, на які покладено державне управління в авіаційній сфері, зокрема, забезпечення безпеки цивільної авіації, сталися докорінні зміни, які можна оцінити як позитивні. Вони не зводилися лише до перейменування державного органу. Змінився його статус: Державний департамент авіаційного транспорту (Укравіатранс) був урядовим органом державного управління у складі Мінтрансу України. Назва «Державна служба України з нагляду за забезпеченням безпеки авіації» не відповідала набагато ширшій компетенції цього органу, що фактично здійснював державне управління авіаційною галуззю загалом, в сфері ж забезпечення безпеки цивільної авіації функції Державіаслужби не зводились до наглядових, а включали весь визначений міжнародними стандартами інструментарій державного управління цивільною авіацією: ліцензування, стандартизацію, сертифікацію, контроль і нагляд. Більше того, всупереч міжнародним стандартам, до компетенції Державіаслужби віднесли і розслідування авіаційних подій, яке дісталось їй у «спадок» від Укравіатрансу [1].

Державна авіаційна служба України (Державіаслужба) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра

інфраструктури, який реалізує державну політику у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України та є уповноваженим органом з питань цивільної авіації [2].

Таким чином, статус провідного органу державного управління авіацією в Україні підвищився від департаменту в складі Міністерства транспорту України до центрального органу виконавчої влади, підпорядкованого безпосередньо Кабінету Міністрів України. Це означало підвищення спеціалізації державного управління авіаційною сферою, а також певну самостійність авіації, що мало сприяти підвищенню якості управління, професіоналізму державних службовців. У сучасний період розвитку України основними завданнями Державіаслужби є: реалізація державної політики у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України; внесення пропозицій Міністрові інфраструктури щодо забезпечення формування державної політики у сфері цивільної авіації та використання повітряного простору України; організація використання повітряного простору України; здійснення державного контролю та нагляду за безпекою цивільної авіації, нагляду за забезпеченням аеронавігаційного обслуговування.

Література

1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://law.nau.edu.ua/images/Nauka/Naukovij_jurnal/2007/statji_n4_5_2007/Filippov_10.pdf2.

2. Про затвердження Положення про Державну авіаційну службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2014 р. № 520 // Урядовий кур'єр. – 2014. – 22 жовтня. – № 195.

УДК 347.8(93)(043.2)

Манукян А. Ж., Ткач І. О., студентки,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник: Головка С. Г., к.і.н., доцент

З ІСТОРІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ПОВІТРЯНОГО ПРАВА

Римське право розглядало повітря як природне середовище, абсолютно необхідне для життя і доступне всім, як спільне надбання людства. Але щойно з'явилася можливість вільно використовувати повітряний простір у комерційних і військових цілях, держави одностайно заявили про своє право суверенітету над повітряним простором, включивши його до складу власних територій. Аж до Другої світової війни міжнародне повітряне право розвивалося не як самостійна галузь міжнародного права, а як право цивільної авіації. Держави вступали у